

Oče, tu imaš nož in začni pri meni...

Tako je rekel dvajsetletni sin svojemu očetu — alkoholiku, ki je trezen le kakšen dan v mesecu. Oče je vinen že nekaj tednov vsako popoldne gnjavil in trpinčil svojo ženo in otroke, tako kot to znajo alkoholiki. Če so člani družine tiho, vzroji, če mu ugovarjajo, pobesni in v podkrepitev grožnjam uporablja vse, kar je pri roki — nož, vilice, krožnik... Ko je ob neki priložnosti ta oče spet grozil, da bo povsili pobil vse člane družine, najprej seveda ženo, mu je najstarejši sin prinesel kuhinjski nož in dejal: »Oče, tu imaš nož in začni najprej pri meni! To je očeta razorožilo, vendar le za tisti dan.

Naj še povemo, da taisti oče že nekaj let zapije večji del svojega zaslužka, da vzdržuje in lepo vzgaja otroke njegova zaposlena žena in da je družina pred leti stanovala v barakah, sedaj pa stanuje v večsobnem novem solidarnostnem stanovanju.

Za primer smo zvedeli pri centru za socialno delo meseca novembra. Bralce »Javna tribuna« bomo še obvestili, ali se bo zadeva razrešila na sodišču ali pri alkoholologu.

Povzemimo iz takih primerov poučne zaključke:

— sama preselitev alkoholika v ugodnejše stanovanjske razmere in socialno urejeno okolje ne vpliva na njegovo resocializacijo, ker ga s tem nismo rešili alkoholne zasvojenosti,

— zato s parcialnimi rešitvami socialnega varstva ne bomo rešili problema alkoholizma, pa čeprav v ta namen potrošimo še tako velika družbena sredstva.

Kaj pa potem? Načrtno odstranjevanje barakarskih naselij v Ljubljani bi morali povezati s prizadevanji za odpravljanje in preprečevanje alkoholizma. Stanovalci barak, ki so predvidene za rušenje, naj bi bili že več let pred rušenjem obveščeni in vključeni v obvezno namensko varčevanje za polog, ki ga bodo morali v stanovanjsko gospodarstvo prispevati pred vselitvijo v novo nadomestno stanovanje.

S tem bi dosegli več koristnih ciljev. Prvočasno bi odkrili alkoholike in jih s kompleksnim obravnavanjem — v službi, v družini, v socialnem skrbstvu in zdravstvu — vključili v zdravljenje, dokler so za zdravljenje sploh še sposobni. Trezni zakonski partnerji bi morali prej spregledali in se odločiti za nadaljnje življenje z alkoholikom v slabših stanovanjskih razmerah ali pa se preseliti v ugodnejše stanovanjske razmere samo z otroki oziroma le z

uspešno zdravljenim alkoholikom. Posledice ne vzdržnega življenja pri ogroženih članih družine — zlasti pri otrocih — bi bile mnogo manjše. Sredstva, ki jih sedaj trošijo za alkoholni opoj, bi bila preusmerjena v stanovanjsko gradnjo. Stanovalci bi se dovolj zgodaj navadili odriniti za stanovanje primeren delež družinskega dohodka, ne pa šele po preselitvi v stanovanjski blok, ko se jim ta izdatek ne nadoma poveča desetkratno ali še več. In ne nazadnje bi stanovalci, ki so se morali dokopati do lastnega stanovanja z varčevanjem — med njimi ni alkoholikov — dmež mične sosedstva v novih soseskah.

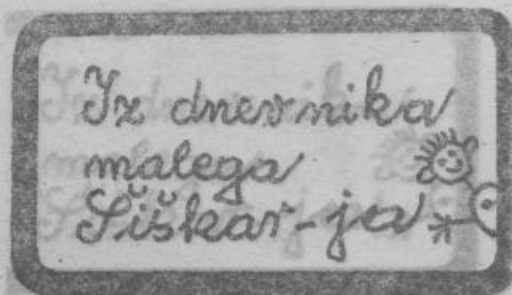
Jože Posavec

RAZSTAVA FOTOGRAFIJ JUŽNO OD SAHARE

(mlv) Muzej afriške umetnosti — zbirka Vede in dr. Zdravka Pečarja iz Beograda in Slovenski etnografski muzej so v Muzeju Gorice priredili razstavo fotografij svetovno znane dokumentalistke Marli Shamir JUŽNO OD SAHARE kot darilo mednarodnega fonda za razvoj kulture UNESCO.

Marli Shamir v svojih izvirnih umetniških dokumentarnih fotografijah prikazuje zaključeno tematsko celoto in daje impresivno podobo tega dela afriške celine. Pred nami se odkrivajo jasni prizori nenavadno vznemirjajočega sveta, arhitekture, različne načine obdelave zemlje, ljudske obrti in umetnosti ter šeg tamkajšnjega ljudstva kot sta jih videla ostro oko in objektiv te izredne umetnice.

Petek

Cimbolj so se bližali prazniki, tem bolj je naraščala napetost v naši cenjeni družini. Ozračje je bilo jako slovesno in dolgo v noč smo se pogovarjali, kako bo, ko bodo prazniki v resnici prišli.

Seveda vsa ta trema ni nastala zaradi samega dneva republike, čeprav je to lep praznik in se ga da zelo lepo praznovati, temveč je bilo napeto pričakovanje namenjeno kavi. Da, časopisi so pisali, da bo pred prazniki v trgovinah kave v neomejenih količinah. Meni to sicer nič ne pomeni, ata je pa že tri dni pred začetkom praznovanja vrgel v smeti eno celo in eno komajda načeto škatlo cikoriije. Mislim, da v znak protesta.

Tistega predprazničnega jutra sva torej z atom slovesno, praznje oblečena vkorakala v našo delkateso.

»Dober dan,« je rekel ata, prodajalka pa istotako.

»En zavitek, prosim.«

»Zavitek?« je bila začudena prodajalka.

»Ja, samo en zavitek mi dajte. Veste, jaz nisem eden tistih grabežljivcev.«

Nato je prodajalka, čeprav je verjetno že slutila, vseeno previdno vprašala, kakšen zavitek ata misli.

»Kave.«

»Aja, kave?« In je pri tem naredila tako posrečen ksicht, da se je ata v hipu spremenil v živo karikaturu s podpisom »brez besed«.

Nato sva odšla družno domov, kjer je imela mama na vso srečo še eno rezervno škatlo cikoriije. Sicer pa kofe tako in tako škoduje.

Sobota

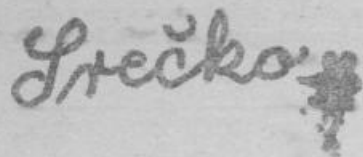
Tudi danes praznično razpoloženje ni popustilo. Naša teta Ana, ki se je oženila tja v Hercegnovi, nam je po telefonu voščila praznik ter se izdala, da ima ona kave dovolj in je to škoda, ko pa pri njih doma sploh ne šljivijo tozadevne pijače. Ata je takoj predlagal, naj dva kilograma nemudoma super ekspres priporočeno de lux pošlje v Ljubljano.

Potem smo čakali. En dan, dva dneva. Veliko smo se pogovarjali ter si pripovedovali zgodbe o kavicah, kofetkih itd. Minili so trije dnevi, štirje, paketa pa od nikoder.

Stvar se je hitro razvozlala. Teta Ana je namreč na spremni listič, kjer naj bi zapisala vrednost paketa, narisala 500 dinarjev. In ker je paket dišal po kavi, si je vrli poštar hitro izračunal, da sta dva kilograma za 500 dinarjev pravzaprav poceni in paketa kajpak nismo dobili.

Takšna je, vidite, naša teta Ana. Vedno kaj zameštra.

Ampak jaz mislim, da kava resnično škoduje zdravju...

Koncert okteta Donit

V dvorani doma občanov v Sori se je s celovečernim koncertom slovenskih narodnih in umetnih pesmi predstavil oktet Donit iz Sodražice. Po večletnih prizadevanjih ter nastopih po številih prireditvah so člani okteta z ubranim peljem navdušili poslušalce na svojem prvem samostojnem koncertu.